

Vydává organizační štáb

61. Jiráskova Hronova

Šéfredaktor:

Luděk Richter

Redaktoři:

Zora Vondráčková

Jiří Pokorný

Matěj Šefrna

Jaroslav Kodeš

Grafické zpracování:

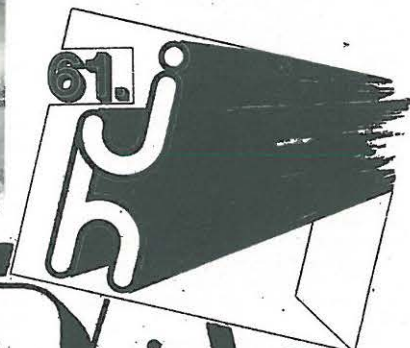
Jiří Zhibo

Tisk: HKS

Cena: 2 Kčs

Dveře této budovy se otevírají
již po jednašedesáté ...

ZPRAVODAJ

1./1991

61. JIRÁSKOVA HRONOVA

Milý čtenáři,

hodilo by se slovo úvodem, ne-li úvodník. Tož tedy jsme tady. Jsme tady v dobré snaze posloužit přehlídce, přidat něco k jejím barvám, vůním a tónům. Informovat vás o přehlídkovém dění (to především na 1. straně), společně s vámi se pokusit poznat něco dál a hlouběji o tom, co nás sem všechny přivedlo - o divadle, najmě amatérském (to na dvoustraně 2-3) a trochu se zamyslet nad postavením divadla v naší dnešní společnosti (na straně 4.). Odborně, leč pokud možno živě, ne-li zábavně. Pokud se nám to podaří, dobře nám tak. Pokud se nám nepodaří, dobře nám také. V každém případě úvodník s mnoho velkými slovy by nepomohl ničemu.

Vaši Zora Vondráčková
Jiří Pokorný
Luděk Richter
Matěj Šefrna

Hvězdné války versus Labyrint světa aneb Jak se to všechno rýmuje...

Když se člověk podívá na program doprovodných pořadů letošního Jiráskova Hronova, zjistí, že významný podíl zaujímají večerní filmová představení. (Rudé horko, Cyrano de Bergerac, Tankový prapor, Brutální Nikita, Hvězdné války, Predátor, Schůzka naslepo, Tajemný císařský edikt, Kdopak to mluví). Nemusí být ani divadelník, aby postřehl, že nejen názvy ale i obsah přilíhají s divadelní přehlídkou nekoresponduje. Zeptal jsem se pana Luboše Červeného, který program sestavoval, proč je sestaven právě tak jak je sestaven.

-V letošním roce jde především skutečně o komerční záležitost. Chtěli jsme zařadit nové filmy. Z těch nových až na výjimku (Cyrano) prostě filmy, které by obsahově, případně žánrově s přehlídkou korespondovaly, nejsou. Navíc se domníváme, že pro divelníky je přehlídka natolik bohatá, že na večerní promítání nebudou mít ani čas. Počítáme především s návštěvou místních občanů. ARTAMA nám dala nabídku promítání některých starších zajímavých filmů (jsou však natočeny většinou na 16 mm formátu), které by navazovaly na filmy

promítané v parku v minulých letech. Takové filmy by však v prostředí dnešního kina promítat nešly. Došli jsme se s pracovníky ARTAMA, že pro příští rok se pokusíme přes Film. archiv zajistit kolekci filmů (natočených na 35 mm formátu), která by nějakým způsobem korespondovala s přehlídkou. Uvažujeme o uvedení filmů natočených podle divadelních předloh, atd. Pro letošní rok to nešlo. Navíc jsme museli zajistit i další doprovodné pořady v parku (viz. plakát) a je jich poměrně dost (i 2-3 denně), které hradíme z prostředků, které jsme získali jinde (třeba právě ze vstupného na Predátora, Hvězdné války).

Popřál jsem panu Červenému hodně návštěvníků a pro sebe jsem si přál, aby příští rok jsem mohl při nočním promítání vidět...

POK

Diskusní kluby?

Dnes ve 13.00 a další dny v 9.30 začnou v malém sále Jiráskova divadla veřejné diskusní kluby. Co by měly přinést? - ptáme se jejich organizátora a tří z lektorů.

Milan Strotzer: Loni jsme postrádali ucelený názor týmu odborníků a možnost konfrontace s vlastními názory účastníků. Letos by nemělo jít až tak o zpytování dokonalosti inscenací, jako spíš o to, zda už máme o čem hrát, či zda jen směřujeme k úlitbě divákům.

Pokračování na str. 3.

NEPŘEHLEDNĚTE (změny programu)

* představení "Spasitel" LDS Radost ze Strakonice odpadá bez náhrady, * místo Dividýlka ze Slaného vystoupí 8. 8. v sokolovně D-klub Píseň s "Truchlivou komedií aneb Erotickou tragédií" a to od 17.00 a 20.00 hodin, * proti údajům v náborové letáku soubor z Francie sehraje pouze jedno představení od 17.00 hodin, * a ještě opravujeme údaj programové brožury o začátku prvního představení DS Ořechov ze 17.00 na 15.00 hodin. Začátek večerního představení zůstává beze změny.

VČERA

17.00	Venkovský lékař" DS Český Těšín	Slávie
19.00	"Čert nikdy nespí aneb ryba ve čtyřech" DS Říčany	JD
20.00	"Venkovský lékař" DS Český Těšín	Slávie

DNES

10.00	"Zahrada" LS Svitavy	JD
10.00	"Venkovský lékař" DS Č. Těšín	Slávie
11.00	"Zahrada" LS Svitavy	JD
11.00	"Venkovský lékař" DS Č. Těšín	Slávie
13.00	Veřejný diskusní klub	MS JD
15.00	Přivítání oficiálních hostů	MÚ
15.00	Pochod dechové hudby městem	
15.30	Slavnostní zahájení 61. JH	
16.00	Koncert vojenské dechové hudby	schody JD
16.00	Tisková beseda	sady AJ
17.00	"PAT" DS Trnava - Kopánka	klub JD
17.00	"Venkovský lékař" DS Č. Těšín	JD
17.00	"Škola hrou" DS K. Vary	Slávie
20.00	"PAT" DS Trnava - Kopánka	Sokolovna
20.00	"Venkovský lékař" DS Č. Těšín	JD
20.00	"Škola hrou" DS K. Vary	Slávie
21.15	Filmový večer - Rudé horko (film USA)	Sokolovna letní kino

Poděkování!

Rád bych touto cestou poděkoval všem, kdož se podíleli na nelehké přípravě letošního 61. Jiráskova Hronova. Ať už to byli pracovníci ministerstva kultury, IPOSu či Artamy, členové festivalového výboru, programové rady a organizačního štábu, nebo místní obětaví spoluobčané, všem srdečný dík. Věřím, že jejich práce se projeví v přátelské a dělné atmosféře letošního festivalu.

Ing. Miroslav Houštek
starosta města Hronova

COTTREX

Recenze představení

RYBA VE ČTYŘECH

O velkém mordu, o tom, že na každého jednoho dojde, o tom, jak peníze ničí mezilidské vztahy, o nenaplnění jednoho velkého snu - tak nějak by mohl znít další podtitul inscenace říčanských "Čert nikdy nespí aneb Ryba ve čtyřech".

Epický anekdotický příběh, zpracovaný podle původní kramářské písně napsané podle skutečné události, byl vybudován na demonstraci příběhu samého (přípsaná postava Dábla, která předem upozorňuje diváka neznalého světa i zákonitosti lidského bytí jak se následující věci budou míti).

Problém inscenace se odhalí v momentě, kdy demonstrace nefunguje důsledně (na jedné straně již zmíněná postava Dábla, antiluzivní řešení rekvizit či individuální akce s přemísťováním písně - v tomto případě pouze židličky - a na druhé straně psychologicko-realistické herectví tří sester, které nenalezly prostor pro onen demonstrující nadhled nad postavou, nad situací, nad akcí. Škoda, že ani postava Rudolfa neposkytla divákovi širší rozměr velké lidské touhy po neuskutečnitelném snu.

Otázkou je, zda tomu tak bylo přirozenou přílišnou snahou o co nejlepší výsledek, či ne zcela čitelnou režijní představou.

A jen tak na okraj, při závěrečné písni: "Peníze, sláva, moc, to je zlá nemoc...", mě tak napadlo, co by na to pan ministr Klaus.

J. Lhotská

Divadelní soubor Tyl MĚKS Říčany u Prahy řal, dle mého názoru, hned v úvodu letošního ročníku Jiráskova Hronova "do živého". Otevřel totiž problém tzv. zábavního divadla, které - soudě podle dramaturgické skladby předhlídky - bude tvořit jednu ze základních linií tohoto svátku amatérského divadla. A je pochopitelné, že řada souborů se ve své tvorbě zaměřuje v dnešní době na divadlo, které má především pobavit. Existenční problémy, úbytek diváků v hledišti, společenské ocenění divadelních kolektivů, stále méně přehlídek a festivalů (atd...) - to vše tvoří příčiny, jejichž důsledkem je snaha (někdy až zoufalá) souborů "o přežití", o dokázání smyslnosti svého počinání. A jedna z nejschůdnějších cest je pro mnoho tvůrců právě tzv. zábavní divadlo. A v tom tkví, dle mého názoru, jeden ze základních "kamenů úrazu". Tzv. zábavní divadlo je sice divácky nejvděčnější, ale zároveň není ani zdaleka nejjednodušší - naopak, řekl bych, že klade na inscenátory velké nároky a to ve všech složkách. Dokázala to, podle mého, i říčanská inscenace hry Čert nikdy nespí, známější pod názvem Ryba ve čtyřech. Vcelku solidní anekdota (ale nic víc!), jež se dotýká oblasti černého humoru, trpí mnohomluvností a přímo epickou křiví (až příliš je patrné), že jde o přepis původně rozhlasové hry). S těmito nedostatky - pro divadelní ztvárnění - se soubor vyrovnal se ctí. Ale!

To samo o sobě prostě nestačí. V tu chvíli přichází režie a herci - v těchto dvou složkách vidím hlavní problémy říčanské inscenace. Režie, podle mého názoru, si značně zkomplikovala život připisáním postav Dábla, která bez dalšího významu děj předznamenává, čímž oslabuje poenty a navíc působí značně monotónně. Snahy o rozpohybování dialogů pro mě v dosti případech výzevly rozpačitě a samoučelně (nevím např. proč Rudolf ve scéně s Karolínou naprosto bezvýznamně rozhazuje dopisy atd.). Rovněž tak bych se přimlouval k důslednějšímu ujasnění, vyrocení a řešení základních dramatických situací, na kterých - chtě nechtě - je tento typ divadla vystavěn. A to již souvisí s hereckou prací, která je snad na celé záležitosti vůbec to nejtěžší. Domnívám se, že aby byl divák takovému inscenaci plně zaujat, musí herec naplnit nejen základní body příběhu a situací, ale dát svému výkonu jistou hyperbolizaci, nadsázku, stejně jako jiskru, jež může zažhnout onen plamen okamžiku "teď a tady". Uvědomuji si, že to nejsou zrovna malé nároky, ale chceme-li, aby tzv. zábavní divadlo opravdu bavilo, pak jsem přesvědčen, že jsou nezbytné. Rád bych se mýlil. Ostatně, letošní ročník Jiráskova Hronova nám dá jistě mnoho příležitostí zamyslet se nad oblastí tzv. zábavního divadla. A to je - zejména v současné době - hodně potřebné. A je to dobře!

M. Schejbal

Na představení Ryby ve čtyřech, souboru Tyl z Říčan u Prahy, uváděné ještě s nadtitulem Čert nikdy nespí, jsem šel se skutečnou zvědavostí. Předlohu jsem viděl několikrát inscenovanou (na Hronově mimo jiné souborem Studio z Volyně) a přiznám se, že ji nepovažuji za příliš kvalitní (ale co je dnes skutečná kvalita...). Národ se chce bavit a tento morýtád dává určitou šanci zábavy, černého humoru. Myslím, že nebudu daleko od pravdy, že se jedná o komedii s prvky absurdního divadla. Takto vybaven jsem očekával začátek představení. Poněkud "absurdně" absurdní byl už vlastní úvod, kdy do hudební složky inscenace herci poněkud (možná dříve než měli) začali realizovat ve verších předznamenání večera (mohl bych to brát jako náznak kramářské písně - řekl jsem si). V programu JH se však píše o 105 minutách hry i s přestávkou - o čem se bude hrát dál? A ehm, vstupuje další postava - Dábel, který mě opět celou inscenaci přesvědčuje o tom, že kdo jinému jámu kopá... Výtvarné řešení s "absurdním" prvkem skříňe, ze které se mnohokrát vytrčí ruce s předměty a pak tato skříň (prostor) několikrát slouží jako průchod herců, ani samotné detailní realistické předměty, jsem příliš neoceňil - budíž, jistě najdu smysl v celkové koncepci inscenace. Přiznám se, že po skončení představení jsem kladl vinnu sobě, nenašel jsem klíč k chápání tohoto představení, které se na jedné straně tvářilo vysoce stylizované - na druhé straně pak bylo vytvořeno velice tradičními prostředky - především v herecké a režijní složce. Pokud by bylo toto "absurdní" řešení

klíčem - pak všechna čest, smekám i úplně dokonalemu závěru Vlastimila Vondráčka s naprogramovanou průtrží. POK

Jak Klub mladých divadelníků, namísto rozboru představení, se včera potýkal s organizací své budoucí práce. S prozatímní neúčastí některých svých lektorů, deštěm a tak vůbec. To bylo příčinou nedodání slíbené recenze do redakce, což vede k neinformovanosti čtenářů, nevolí redaktorů, nepřijemnostem všeobecně a tak. Tak, tak!

Matěj Šefrna

Kdo jinému jámu kopá... Vidím lovce mamutů. Dřou, kopají, spíš pazourkem hrabou, pot teče proudem a na závěr mnohadení práce, odcházejí za odpočinkem, nežiklovně do jámy padají. Mamut mne si ruce, chtěchť se a vymýšlí sloví překonávající věky. V životě své marně vzpomínám na příhodu podobnou. Lhal jsem, několik děvčat najednou jsem měl, slib jsem úmyslně nedodržel, leč jámu kopat jinému, do které bych v zápětí upadl, jsem se nepřistihl. Domnívám se proto, že člověk jámu kopající musí si být natolik vědom svého počinání, že tvůrce jeho nestane se mu pastí.

A pokud přeci je to KLAUN! Osoba mající radost, či živnost z potěšení druhých. A proti takovému člověku já nemohu křivého slova říci. Je mi milý a potřebný. A budu se smát bez škodolibosti každému věrně, kdo tak učiní, protože vím, že on, byť arzé polykající, myslí vše v žertu a pro pobavení mé. A ani ve snu mne nenapadne křičet - NE, NEPLI Z ČÍŠE, NEB JED JSI DO NÍ PŘED CHVÍLÍ NÁSY-PALI! A stane-li se snad, že osoba v jámu padající není úplně tak KLAUN a nemyslí své počinání v žertu, smějí se též. Rodí se, totiž, za přispění vyšší moci kouzlo nechtěného, kteréž to vrcholem přirozenosti jest a tudíž věrným obrazem světa.

A jsme-li tací, že zabýváme se vidinou jámy, staňme se raději KLAUNY. Náš případný pád, jestliže nezdaří se lest, pobaví alespoň kolemstojící. A oni, zmatení naší maskou, vykřiknou: JE MRTEV KLAUN, AŽ ŽIJE KLAUN! - A všem nám dobře bude...

Matěj Šefrna

Je to divadlo, jehož ambicí je dokonale řemeslo. Ambice chvályhodná. Jenže chybí-li vnitřní angažovanost, sdělený vztah k postavě a situacím, v nichž se ocitá, sbude jen snaha o naplnění rutiny. A ony i ty situace chybí, nejsou udělaný dramaticky; nevznikají, nevysvětlí se a neproměňují vztahy - jen se o nich mluví. A chybí-li smysl činění, složený z tisíců malých neuvěřitelných motivací, jež nás k zaujímání oněch vztahů vedou, zbývá jen úsilí co nejlépe předvést nacvičené pohyby. A kde je v tu chvíli dokonale řemeslo? Nevystavěné situace nemohou vytvořit souvislý a smysluplný děj a tedy ani téma. Téma chybí a místo něj se přilepuje řada vykřikující téze.

Luděk Richter

Kdybys si včera pustil televizi a měl to štěstí, že by jeden ze tří kanálů vysílal zmíněný kus, nezměnilo by se, myslím, vzhledem k mému prožitku, mnoho. Nepřišel bych si okraden o třetí rozměr, který mi divadlo mohlo poskytnout. Snad o společnost několika mi příjemných lidí v hledišti. Napadá mne jen, není-li pak zbytečné hnát se v dešti do divadla a marně třetí rozměr hledat. Duši, totiž.

Matěj Šefrna

PAN STAROSTA Z VODŇAN

PaeDr František Zborník

Jseš starostou města Vodňan. Jak z této pozice podporuješ divadlo?

"Podpořil jsem to zásadním způsobem a to tak, že jsem pozval do konkurzu na ředitele OKS Jirku Pokračování na str. 3

střípky

O tvorbě programu 61. Jiráskova Hronova a o tom, co je třeba řešit hned pro regulérnost výběru inscenací 62. ročníku

Úvodní konstatování v programové brožůře letošního JH o tom, že byly vytvořeny základní předpoklady proto, aby se Jiráskův Hronov stal skutečnou vrcholovou přehlídkou amatérského divadla, se dotýká předpokladů nejzákladnějších. Aby hronovská přehlídka dostala bezzbytku svému předurčenému statutu, bude zapotřebí cosi základního dokonat. Jednou z takových podstatných otázek je způsob výběru inscenací do základního programu Jiráskova Hronova.

Program letošního ročníku byl vytvořen v souladu se statutem a organizačním řádem přehlídky z těchto zdrojů: a/ národní a další významné přehlídky, b/ veřejný konkurs, c/ podměty z regionů, ze zájmových divadelních organizací a odborného zařízení ministerstva kultury.

Výběr provedla programová rada Jiráskova Hronova ze 47 uplatněných návrhů. Její úkol byl tentokrát ztížen neúplností regulérní struktury výběrových článků. Ne všude se totiž uskutečnily krajské přehlídky či soutěže, respektive ne všude se uskutečnily v takovém rozsahu, aby byla zaručena regulérnost výběru. Bylo nutné posuzovat návrhy uplatněné na základě poměrování inscenačních výsledků v regionech, ale také nepřesahující rámec okresu či návrhy předložené bez možnosti přímé konfrontace, vč. souborů přihlášených do veřejného konkursu.

Programová rada preferovala především uměleckou kvalitu, příkladnost a inspirativnost inscenací, dbala na přiměřené zastoupení jednotlivých divadelních druhů a žánrů a na umožnění konfrontace se soubory, reprezentujícími amatérskou divadelní tvorbu jiných národů.

Nejobtížnější bylo poměrování umělecké kvality inscenací. Programová rada se při svém rozhodování (s výjimkou souborů přihlášených do veřejného konkursu) opírala o odborná hodnocení, v nichž však zaostávalo požadované výrazné sdělení o tom, v čem navrhovatelé spatřují výjimečnost, inspirativnost či jinou premisu, opravňující zařazení inscenace do programu Jiráskova Hronova. Naštěstí většina souborů a inscenací členové programové rady osobně (byť individuálně) viděli a mohli je

Čert nikdy nespí aneb ryba ve čtyřech DS Říčany

porovnávat přinejmenším korektivem inscenací, které jsou známé téměř všem.

Preferována byla fundovaná doporučení před doporučeními, která postrádala výrazné označení premis inscenace. Dále pak doporučení, vzešlá z přehlídek, v nichž soubory vstoupily do konfrontace se soubory z širšího regionu než okresního. V ojedinělých případech mohlo dojít k pomínutí návrhu kvalitnější inscenace. Mohlo se tak stát u těch inscenací, u nichž jediným nástrojem posouzení bylo pouze písemné odborné hodnocení, postrádající ono požadované sdělení.

Je nasnadě, že přes všechnu snahu členů programové rady o seriózní přístup, nemůže být objektivita takového výběru zcela zaručena. Aby tomu tak napříště nebylo, je třeba nahradit někdejší krajské přehlídky a nově vytvořit strukturu regionálních (krajo- vých) možností ke konfrontaci inscenačních výsledků.

Je třeba mít na zřeteli skutečnost, že stát sice prostřednictvím ministerstva kultury podporuje nejvýznamnější akce v oblasti neprofesionálního umění, že však jejich podoba bude taková, jakou ji budou chtít mít jejich aktivní účastníci, v případě Jiráskova Hronova amatérští divadelníci. Bude tedy na amatérské divadelní obce samotné, jak ve spolupráci s okresními, městskými a obecními úřady, za účasti svých zájmových organizací, za odborné a organizační pomoci kulturních zařízení, zabývajících se neprofesionálním uměním, docílí vytvoření regulérní struktury výběrových článků.

Je třeba mít přitom na zřeteli také to, že o podobě Jiráskova Hronova 1992 se bude rozhodovat už příští měsíc, neboť v jeho průběhu se budou dotvářet plány míst a okresů pro příští rok. Je nasnadě využít toho, že jsme se v Hronově sešli k tomu, abychom z něj odjeli s představou o reálných možnostech, o mapě, na níž jsou označena potenciální místa k realizaci regionálních (krajo- vých) přehlídek.

Úplnost takové mapy a její naplnění bude pak dalším základním předpokladem k realizaci Jiráskova Hronova, ale i dalších národních přehlídek podle jednotlivých druhů divadla, jako přehlídek vrcholových, přinášejících radost i užitek všem, kdo kráčí po cestě tvořivého divadelního hledání za divadlem, které nekulhá za realitou žitých dnů.

Milan Strotzer

Ptáme se lektorského sboru:

Čím se v současné době (na rozdíl od minulosti) profesně zabýváte? Jak to jde dohromady s amatérským divadlem?

Jarmila Černíková - Drobná: Narodila jsem se těsně před vznikem hnědého uhlí - od té doby stále pracuji navzdory různým režimům jako dramaturg. V současnosti jsem veselá penzistka se soukromou živností "poradce ve věcech divadelních": Coby dramaturg pracuji pro uměleckou agenturu D+H společnosti Dynstar Praha. S amatérským divadlem to jde dohromady báječně. A v dobách, kdy mně bylo nejhůř, byli amatérští divadelníci jedni, kteří nepřecházeli ulici, aby mě nemuseli pozdravit.

Jiřina Lhotská: V současné době jsem pěstitelkou brokolice, kadeřávkou, slepic a králíků - užívám prázdniny. Jinak jsem učitelkou "dramatiku" na Základní umělecké škole, dříve LŠU. Ráda. Jen mě nebaví neustále někoho přesvědčovat, že ZUŠ nejsou výdobytkem minulých čtyřiceti let a že je tedy není nutné vyhodit do vzduchu jen proto, že v té době vznikly. Abych nezapomněla: 15 let jsem byla dramaturgyní kulturního domu, pak jsem kulturní dům opustila a vystudovala dramaturgii na DAMU. U amatérského divadla jsem začínala - a vlastně ho dodnes neopustila.

Prof. PhDr. Jan Císař, CSc.: Byl jsem dramaturgem Vesnického divadla a divadla Národního, zastupujícím ředitelem v Kolíně a uměleckým šéfem na Kladně, redaktorem časopisu Divadlo a šéfredaktorem Divadelních filmových novin, učil na divadelní vědě FF UK a teď jsem vedoucím katedry režie a dramaturgie na pražské DAMU. Asi nejvíce mě baví

to učení a psaní. S amatérským divadlem se zabývám, co pamatuji. Prostě proto, že mě zajímá.

Paed.Dr. František Zborník: Půl roku jsem starostou města Vodňan (pozn. v Hronově je znám nejen jako bývalý odborný asistent na katedře literatury PF v Č. Budějovicích, ale především jako režisér, herec vodňanské Šupiny, frekventant KMD, Vedoucí diskusních klubů, lektor, kytarista, zpěvák, dřevěčský bavič, kapitan, který poslední odchází z Ponorky a z Pražky, atd.). Amatérské divadlo sleduji nyní daleko méně, prakticky poprvé přijíždím na Hronov, aniž jsem viděl jedno jediné představení. Dříve jsem viděl všechno většinou 2x (a nebylo to vínem - pozn. redaktora). Funkce divadla se zásadně mění. Divadlo má jinou funkci a my se chováme stejně jako dřív. Divadlo se vrací k přirozenosti. Dříve divadlo nahrazovalo stav. Jestliže jsem byl nesvobodný ve své práci, rodině a svobodný v divadle - bylo to nenormální. Problém je, že naléhavost problému v práci i doma mne zahlcuje, že nemám čas jít do kina, divadla. Smyslem teď není vyrazit na barikády a tam zvítězit nebo padnout, smyslem je normálně žít, s cílem, rozmyslem, což jsme dřív nedělali, jen co nám limit dovolil. Věřím, že ne všichni ale někteří lidé začnou hledat...Umění by se mělo dostat do polohy, abych se dozvěděl především o sobě, ne toliko o politice, půjdu na zázitek, který mě obohatí. Upozorňuji na poslední esej Jindřicha Chalupského v poslední příloze Lidových novin.

Ján Zavarský: Jsem scénografem nyní Trnavského divadla (na Hronově několik let působí jako lektor a uznávaný odborník v profesi scénografie a žen). Je to zvláštní, ale

amatérským divadlem se mimo Hronov nezabývám ani doma na Slovensku. Nejsm zván do porot, neobrací se na mě amatérské soubory (Co, Slováci, co děláte... - /česká z Hronovska - pozn. redaktora/).

Jiří Fréhar: Dorazí až v neděli - je o něm známo, že je režisérem Realistického divadla (už ne Zdeňka Nejedlého) a je pedagogem režie na pražské DAMU. V minulých letech byl členem lektorského týmu Klubu mladých divadelníků v Dřevčicích.

Milan Schejbal: V současné době jsem dramaturg pověřený vedením Jižkovského divadla T.G.M. Část úvazku mám na Státní konzervatoři Praha v hudebně dramatickém oddělení. Skončil jsem angažmá v Kolíně, kde jsem po loňském skončení DAMU na půl úvazku režisoval. Mám rozpracovanou režii v Mostě a zřejmě od nové sezóny budu na půl úvazku v Příbrami, kde se tvoří úplně nový soubor. (V minulosti byl Milan Schejbal na Hronově v mnoha podobách - režisér i herec v inscenacích pražského Anebdivadla, vedoucí KMD, lektor, vedoucí diskusního klubu, bard ženských srdcí).

Prakticky jsem s amatérským divadlem skončil. Není to jenom tím, že jsem dokončil školu a divadlem se zabývám profesionálně. Domnívám se, že generační soubory, jak jsem to chápal já (Paraple, Šupina, naše Anebdivadlo) měly určitou dobu existence.

Pokud se budu věnovat amatérskému divadlu, chci pomáhat v porotách, jako lektor v seminářích. Snažím se neustále sledovat amatérské divadlo, mít přehled, navštěvuji představení, protože v amatérském divadle nacházím stále inspiraci, amatérské divadlo mě neustále ovlivňuje.

PAN STAROSTA Z VODŇAN

Pokračování ze str. 2

Pokorně a tím pádem na to mám lidi. Dal jsem mu dotaci 570 000 Kčs. Pravdou je, že tato částka se pro příští rok o něco sníží. Říkám to proto, že nejsme schopni udržet všechna zařízení. A jestliže se musím rozhodovat mezi školou a kulturním střediskem, musím pro středisko najít jiný program. Jirka už ho hledá a hledá ho v komerční činnosti. Založil si kavárnu a tou si přivydělává na to, co mu nedáme."

Co, jako starosta, z hlediska místní kultury, by jsi chtěl a nemůžeš?

"Myslím si, že v tuto chvíli je situace v tom, jaká je, naprosto normální a přirozená, přestože všichni nadáváme. Založili jsme ART KLUB, ve kterém chceme, zejména kantorům a mladým lidem, nabídnout kulturní zážitek a možnosti o něm mluvit. Ve veřejné diskusi, tak jako mluvíme na divadelních přehlídkách.

Ta nespokojenost a nezájem o divadlo a kulturu vůbec je opravdu

přirozená. Když si uvědomuju, proč jsem dělal divadlo. Pro mě to byla otázka být někde s někým svobodně. A pro někoho - svobodně. Tyto tři důvody pro mě teď pomí- nuly.Divadlo taky nedělám proto, že to, co dělám teď, mě naprosto pohltilo. Kumšt teprve nyní prochází tím válečným stavem revoluce. Tý změny smyslu. Musí z toho vzniknout kvalitativně jiný vztah člověka a umění. Chci ve Vodňanech udělat podmínky k tomu, aby lidi věděli, k čemu budou umění potřebovat. Ale sám se s tím peru, takže ty podmínky dělám i sám pro sebe."

Co by jsi udělal s člověkem, který by chtěl ve Vodňanech založit soukromé divadlo?

"Zajímá mě projekt. Co chce a proč to chce. Kdyby mě přesvědčil, že je to dobrý a potřebný, tak udělám všechno proto, aby i v té trapné finanční situaci peníze dostal. Bez toho nedostane nic."

Diskusní kluby

pokračování ze str. 1

Očekávám totiž vlnu zábavného divadla a je třeba si utřídit, co je

přínosné a co ne. Hledali jsme lektory, kteří jsou "v obraze" jak profesně, tak i ve vztahu k amatérskému divadlu. Snad se nám to povedlo. Uvidíme.

Jan Císař: Měla by to být úvaha co s divadlem a co s amatérským divadlem. Jak kdo cítí perspektivu. Nemělo by jít ani tak o inscenace samé, ale o jejich smysl a smysl divadla.

Jiřina Lhotská: Člověk si potřebuje konfrontovat svůj úhel pohledu s jinými, aby zjistil, v čem se liší či shoduje a ujasňoval si tak jeho podstatu a vývoj. Ideální je, když lze diskutovat ve skupině, již spojuje společná práce třel v semináři. A taky: diskuse potřebuje rovnoprávné partnery.

Jarmila Černíková-L. obná: Střetání různých názorů umožňuje eventuálně možná případně dobrat se objektivní pravdy. Na to je třeba vytvořit atmosféru, v které se lidi nemusí bát, že

řeknou blbost. Nedělat chytrého či tajemného. Jít po konkrétnostech a být schopen je vykládat. Což ale každý nemusí umět.

MĚSTO, MÍSTO, OBEC, STAVENÍ ...

Chvilé před Velkým třeskem

Jsem objevitelem, jsem prvním člověkem, Kolumbem odjinud. Podnikám nesmělé výpravy do okolí a hledám místo - místočko - posilovnu duše, pro chvíle nejistoty, kterých je okolo objevitele vždy mnoh. Místečkem může být v horku stín, v dešti, za útrnou, rozhovor se smutečnickým nebo s člověkem:

Jaké změny pociťujete vzhledem k loňsku ve vašem městě...

Dívka s koštětem: - 17 let: "Přibýly obchody. Co jiného? Lidi jsou furt stejní".

Paní s plnou nákupní taškou: "Spíme tady. Co vám řekla paní Fišerová? Že je to tady dobrý? Je tady spousta nových soukromníků, ale je to postavený na hlavu. Tři nebo čtyři tady budou prodávat maso, tři nebo čtyři kola, ale nemáme ševce, který nám spraví boty".

Paní s prázdnou nákupní taškou: "Změn pociťuju částečně dost. Divadlo roste".

Rodina Rómů: "Tady se nic nezměnilo. A hlavně pro nás - mladý. Pro tyhlety cikánský rodiny. Vybírá nás vůbec nebere vážně. Pšali jsme do Prahy, ale nikdo nám nechce pomoci. Máme každé 3-4 děti a bydíme v jedné místnosti".

Děti v zahradě: "Nevíme, co se změnilo".

Důchodce s kočárkem: "Změnilo se hodně. Teď je nově starosta, parky a trávníky jsou upraveny, lavičky tu máme... Chybějí jen peníze, aby to tu bylo ještě hezčí".

Sportovec: "Moc toho není, ale vesměs dobrý. O životní prostředí se tady málo dbá. Soukromníci si konkurují, musejí prodávat levněji a to se mi líbí".

Prodávačka umývající výlohu: "Nevím, byla jsem na intru".

Nezaměstnaný: "Změny jsou spíš k horšímu. Je tady dost obchodů, ale taky nezaměstnaných. TEPNA, ČKD propouštějí, tak aby byla práce, natírá se desetkrát šnilej žlab, místo aby se vyměnil za nové a byl pokoj".

Slečna z Mistrova rodného domku: "Dáváme dohromady "domeček". Omítky jsme škrabali, natírali, opravovali jsme stíli..."

Jaký je váš vztah k divadelní přehlídce?
Dívka s koštětem: "Přehlídka? Divadelní? Jaká? To nevím!"

Paní s plnou nákupní taškou: "Máme obavy a jsme tak trochu dotčeni. Dřív pro nás vstupenky nebyly. Pouze pro venkovský(!). A teď by byli rádi, kdyby do divadla lidi z Hronova šli. Jenže se bojím, že je mezi námi málo peněz. Jinak držím palce - kolik jich mám".

Paní s prázdnou nákupní taškou: "Já už nechodím, žiju tady už dost dlouho. V poslední době to totiž odumírá. Bývalo to hezčí. Veselejší hry a tak. Taky, když se ti divadelníci opijou, rozbíjejí květinový ozdoby. Trvá to (přehlídka) už hodně let a stal se z toho zvyk".

Romové: "Nepociťujeme nic".

Děti v zahradě: "No, ta bude 10. prosince v parku. Půjdem se podívat, ale ještě to nemají napsané".

Sportovec: "Já spíš ten sport".

Důchodce s kočárkem: "Je to dlouhá tradice a jsme tady na ni pyšní. Asi už to nebudete tak velký, což je škoda. Organizátoři se hezky starají, je tu hodně obchodů, tak snad se tu návštěvníkům bude líbit. Na představení ale nepůjdu. Zemřela mi manželka. Nechodím nikam".

Prodávačka umývající výlohu: "Může se konat. Taky jsem hrála divadlo. Mně se to líbí. To divadlo by mohlo být lepší. Některý hry podle názvu nikoho mladého nezaujímou. A na sovětský nikdo nepůjde".

Nezaměstnaný: "Kdyby nebyl JH, tak se tady nedělá vůbec nic. Bejvá tady pak ale dost bordel. Když deš do lesa, musíš dávat bacha, aby ses nepřilepil".

Slečna z Mistrova domku: "Je to částečně překonaná věc. Alespoň tak, jak se to dělávalo. Vadilo mně, že se hrály hry převážně od Jiráska. To jsou věci, na který málokdo půjde. Navíc se místní obyvatele v době přehlídky houfně stěhují pryč

z města, protože se zde v noci dějí podivné věci".

Neodpověděli:

Pán v důchodovém věku: "Teď nemám čas, až jindy - spěchám".

Paní 70 let: "My nikam nechodíme, nic nevíme. Rádi by jsme, ale opravdu ne, nezlobte se".

1. trafikantka: "Musím jít vařit".

2. trafikantka: "To na mě jdete nějak... Nic vám neřeknu. Přehled jsem neměla nikdy a nemám ho ani dneska. (mává rukou)"

Důchodce: "Jsem na to starý".

Vietnanka: "Ne-ro-zu-mí-m".

Policejka: Nedozvonil jsem se.

Na závěr bych si dovolil ocitovat pana starostu ing. Miroslava Houščka, který v HRONOVSKÝCH LISTECH mimo jiné píše: "Bylo by dobře, kdybychom se navzájem povzbudili, ujistili se, že naše láska k divadlu je stále živou vodou, z níž se pícháme napít a která má opravdu schopnost probudit tvůrčí síly přinášející do kultury a umění nové směry, nové názory a nové pohledy....".

P.S. V kavárně nesedí nikdo, smuteční vrba smutně mlčí, Kolumbus ještě neví, ale možná začíná tušit. Do - před chvílí objevené země - se začínají sjíždět cizinci. Buď vítán, kdo v dobrém přicházíš....

Matěj

Přijít na radnici v Hronově

v pátek 2. srpna v půl dvanácté a požádat pana starostu ing. Houščka o rozhovor na téma, co dělá město pro amatérské divadlo, když za hodinu a půl se vítají první soubory, je asi skutečně nošením dříví do lesa - alespoň to tak může někomu připadat (zvláště na radnici). Pan starosta měl v tu chvíli poradu, a tak jsem postupně oslovil další pracovníky městského úřadu otázkou - Obecně se mezi lidem divadelním hovoří o nedostatku peněz pro soubory, ruší se kulturní domy, není kde zkoušet, atd. Jak to vidíte vy, co děláte vy na radnici pro kulturu, co pro místní soubor? Shrnuji názory pana ing. Seidla - tajemníka MěÚ, paní Šatrové - ved. ekonomky, paní Fendrychové - sekretářky:

Shodně se domnívají, že vztahy radnice ke kultuře ve městě jsou dobré - samozřejmě, že ne ideální. Původní závodní klub MAJ připadl městu - respektive závody Cottex, Rubena a Agrostav se tohoto zařízení vzdaly.

Radnice stála před problémem zrušit - ponechat? Výsledkem je dnešní pří. ěvková organizace pod správou města Hronovské kulturní středisko s dotací zhruba 200 000 Kčs, která logicky pokrývá jen nejnútnejší provoz (vždyť provoz Jiráskova divadla stál ve "starých" cenách zhruba 500 000 Kčs). Jistě to není ideální situace (ale ta vlastně nebyla nikdy). Možná, že hronovská kultura a tím pádem i soubor má to štěstí, že v čele radnice a kulturního střediska stojí lidé, kteří kultuře fandí. Starosta je zároveň i režisérem souborů (což ovšem i v současné době velkým problémem - s ohledem na plnění starostenských povinností, nemá na divadlo moc času). Hovořili jsme i o dostavbě divadla.

Zatím zůstává dostavba Jiráskova divadla otevřená (tak jako střecha samotná) i přes jednání s tímto představením vlády panem Lukešem. Nicméně řešení se hledá. Z prostředků, které na stavbu byly vyčleněny, a které ještě nebyly vyčerpány, se radnice pokusí dobudovat technickou část, kde by fungovaly mnohé hronovské služby a z prostředků za pronájem těchto prostor by se měl dostavět prostor malého sálu (za pomoci místních i okolních sponzorů). Velký sál zůstává zatím.... Radnice doufá, že změnou daňového systému se i dostavba Jiráskova divadla završí.

Jak vidí vztah radnice - kultura členové místního souboru? Téměř jsem se nic nedozvěděl - protože "všichni neměli čas", snad každý hronovský ochotník ochotně finišuje a všichni říkají, nechte to na zítra, pozítří, to už bude víc času.... Nicméně jeden názor.

Ze závodního klubu vzniklo Hronovské kulturní středisko a je dobře, že v čele střediska je Jirka Bartoň - divadelník. Určitou podporu radnice máme - vždyť starosta je náš režisér, na režirování však nemá čas. Založili jsme Spolek divadelních ochotníků a chceme si na sebe vydělat, abychom nebyli závislí na dotacích. Hledáme a doufáme, že najdeme i sponzory. Zkrátka, chceme dál dělat dobré divadlo. Co dodat - zdálo by se, že v Hronově měla kultura štěstí. Starosta, vedoucí klubu - oba mají vztah ke kultuře. Ale je to jenom tím? POK

střípky

SKLEPY JSOU SKLEPY

O Jirkovi Merlíčkovi z Hus-topečí je i v Hronově a okolí známé, že co na jazyku to i na srdci. Tož Juro, jak u Vás - jaký je vztah divadelníků k obci a opačně? - Nové obecní vedení známe, však jsme je volili, hlídají sami sebe, asi nebudou ti nejlepší, kulturu nemají moc v patě, ale udělalo se to, že MěKS dotují dál.

Vycházíme dobře, moc na nich nechceme. Víme, že mají (a my všichni taky) větší starosti - celé Hustopeče močí a kadí do třetí nádrže podpálavské. Je nutné postavit čističku a to je prvotní, to víme všichni i my divadelníci - však i čistička je kultura.

Známe se, vedoucí MěKS je sice ženská, která nemá potřebné obrátky, ale zajišťuje, co potřebujeme. Houkneme si a dostaneme. Zkoušíme sice ne ve zkušebně, tam je teď Fit centrum, víme, že musí vydělavat. Zkoušíme v místě, dohodnem se vždycky se všema, aj s joginama a jde to. Taky je to v tom, že jsme dělali vždycky skromné divadlo, výpravu, všecko sami, a tak toto divadlo můžeme dělat dál.

Mezi lidma je možné se vždycky domluvit. Víš, Juro, my máme výhodu, že máme sklepy! Ve sklepech se domluví všechno.

POK

ZÍTRA

8.00	Klub režisérů SČDO klubovna	SOU internát
9.30	Veřejný diskusní klub	MS JD
14.00	"Lárk ičičok" LS Modřišice	Slavie
14.45	"Lárk ičičok" LS Modřišice	Slavie
17.00	"Hodinový hoteliér" MB Praha	JD
17.00	"Sen noci svatojánské" DK Třebíč	Sokolovna
18.00	Koncert Dětského dechového orchestru INSPIRACE 91 - módní přehlídka	sady JH
20.00	"Hodinový hoteliér" MB Praha	sady AJ
20.00	"Sen noci svatojánské" DK Třebíč	JD
21.15	Filmový večer - Cyrano de Bergerac	Sokolovna
		letní kino

Cottex